

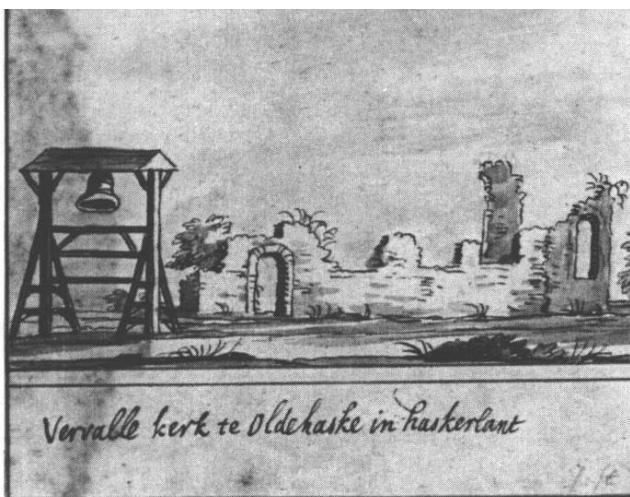
Over de kerk in Oudehaske

Vooraf: veruit de meeste informatie in dit document is overgenomen uit het boek 'Dat uwe oogen open zijn over dit Huis nacht en dag', over de geschiedenis van onze gemeente, van de auturs Dick Eisma, Sietse Krikke, Tjitte de Vries en Lammert Bouwman.

In "Dat uwe oogen open zijn nacht en dag over dit Huis" wordt verteld, dat het eerste kerkgebouw in Oudehaske gebouwd is rond 1200. Vermoedelijk stond het daar, waar nu de A7 ligt. Rond het jaar 1900 was een boer daar bezig, zijn land te egaliseren. Daarbij stuitte hij op muren en beenderen: een begraafplaats, waar waarschijnlijk de eerste kerk gebouwd is.

Door het afgraven van veen nam de wateroverlast toe; daarom werd deze plek verlaten en bouwde men een nieuwe kerk op de plaats, waar nu de begraafplaats op de hoek Badweg – Hege Bouwen is. Op de begraafplaats is door een klein hoogteverschil en de oude hoge bomen die rond de kerk stonden nog te zien, waar het gebouw ooit gestaan heeft.

In welk jaar de nieuwe kerk gebouwd is, en hoe het gebouw eruit zag, is niet bekend. Wel bekend is, dat er regelmatig geld nodig was om het gebouw op te knappen. De oudste vermelding is uit augustus 1595, toen Obbo Asses, grietman van Haskerlant, de kerkvoogden van Oldehasscha 150 Carolusguldens schonk " ... ter opbouwinge van onsen kerkcke ..." Talloze rekeningen uit de jaren daarna laten zien, dat het onderhoud een dure aangelegenheid was en misschien wel daardoor verviel het gebouw. Op de tekening van Jacobus Stellingwerf uit 1723 is het verval goed te zien.

Opvallend is ook de **klokkenstoel**, die in 1595 voor het eerst vermeld wordt: "De eygenerfden ende ingesetenen van Oldehassch krijgen 100 daelders tot reparatie van clockhuysse".

In 1776 werd besloten de kerk op te knappen, te verlengen en een torenspits te bouwen. Uit de kosten die betaald moesten worden, is op te maken, dat het een behoorlijke klus was. Het meeste geld ging naar Hyltje Durks, de aannemer.

Over de inrichting is weinig bekend. Wel wordt nadrukkelijk vermeld, dat er nieuwe stoelen kwamen. Na 1776 konden gemeenteleden, die goed in de slappe was zaten, stoelen huren: het stoelgeld bedroeg 6 stuivers per jaar. In de kerk stonden ongeveer 70 stoelen, waarvan de voorsten iets duurder waren dan de 6 stuivers. Gemeenteleden, die geen stoel konden betalen, of die bijstand van de diaconie ontvingen, mochten geen stoel hebben en moesten op de banken zitten ...

In 1903 kwam voor het eerst het plan op tafel om een nieuwe kerk te bouwen, omdat in het huidige gebouw " ... het gevaar voor kerkgangers niet buitengesloten is, wanneer men den tegenwoordigen toestand bestendigt ..." , maar ook aan een grondige restauratie werd gedacht. Heel wat vergaderingen waren nodig om tot een beslissing te komen. Toen uiteindelijk in 1906 besloten werd om nieuw te bouwen, werd het werk gegund aan aannemer Van Gelderop, die het voor f 8.174 kon uitvoeren. Sommige kerkvoogden wilden het bedrag rond maken op f 8.000, maar de toenmalige predikant, ds Jonker, vond dat dat on gepast was. De kerkvoogden gingen met de prijs akkoord, maar ... vroegen, of de aannemer dan een gratis gedenksteen wilde plaatsen. De steen kwam er, maar of hij gratis was, wordt niet vermeld.

Een vraag, die ook nog beantwoord moest worden, was die naar de plaats waar de kerkdiensten van Oudehaske tijdens de bouw gehouden konden worden.

De kerk in Haskerhorne was te ver lopen en daarom besloot men de Oudehaske diensten te houden in het café bij de weduwe Klompmaker, die daarvoor f 2 per dienst kreeg. Een ander aardig detail is de vraag van de kerkvoogden aan de gemeente Haskerland om na de nieuwbouw de naam van de Zandweg/Sândyk te veranderen in Kerkelaan. De gemeente besloot anders: het werd de Badweg ...

In de jaren daarna werden regelmatig aanpassingen gedaan, en de eerste was de bouw in 1911 van een consistoriekamer. Aan de gemeente Haskerland werd gevraagd, er een lantaarn bij te plaatsen. De grootste aanpassing aan het gebouw werd in 1959 uitgevoerd. De firma Dikkerboom en Sijbrandij bestond 40 jaar en besloot daarom, aan de Nederlands Hervormde Gemeente een bedrag van f 20.000 te schenken. Door deze verbouwing werd het de kerk, die we kennen van voor 2006. In dat jaar werd de kerk ingrijpend verbouwd, verdween het jeugdcentrum en werden op die plek de zalen gebouwd, die we nu kennen als de Martha -, de Jacob – en de Noachzaal.

In hun boek “Dat uwe oogen open zijn over dit Huis nacht en dag” over de geschiedenis van onze gemeente schrijven Dick Eisma, Sietse Krikke, Tjitte de Vries en Lammert Bouwman, dat van de ‘tweede kerk’, die stond op de begraafplaats aan de Badweg, geen afbeelding is. Maar ... een aantal jaren geleden kreeg ds Anton Verbeek een tekening, waarop volgens een tekst achterop, de in 1906 afgebroken kerk staat afgebeeld. De gever was A. Telgenhof uit Heerenveen

Ch.J. Bouwmeester v.d. Berg
(dit is de schenkster aan de Oudheidkamer)

Opschrift door de Oudheidkamer aangebracht:
*Dit kerkje is gebouwd in het midden van de 16^e eeuw
en afgebroken in het begin van de 20^e eeuw.*

Wie de tekening ‘in het echt’ wil zien: hij hangt direct bij de ingang aan de Julianastraat.

Op de achterkant staat: Onderstaande aantekening is overgenomen van de achterkant van het schilderijtje van de oude kerk te Oudehaske (geleend uit de Oudheidkamer en een afbeelding ervan laten maken door Frits Klein)

Dit kerkje heeft gestaan op de begraafplaats aan de Badweg in Oudehaske. Is afgebroken en opnieuw gebouwd aan de weg hoek Badweg met weg Joure - Heerenveen. Geschilderd door mijn oom Hette Geerts Dam, welke in latere jaren veel schilderijen heeft gemaakt onder de naam Dubouton. Heerenveen, mei 1951.